

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

**Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності**

**XIV Міжнародна
науково-практична конференція
молодих вчених, курсантів та студентів**

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ СИСТЕМИ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Львів - 2019

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ
МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*XIV Міжнародної науково-
практичної конференції
молодих вчених, курсантів
та студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2019

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.** – головний редактор
д-р техн. наук **Гашук П.М.**
д-р техн. наук **Гуліда Е.М.**
д-р техн. наук **Зачко О.Б.**
д-р техн. наук **Ковалишин В.В.**
д-р психол. наук **Кривопишина О.А.**
д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**
д-р фіз.-мат. наук **Тацій Р.М.**
канд. техн. наук **Башинський О.І.**
канд. техн. наук **Горностаї О.Б.**
канд. філол. наук **Дробіт І.М.**
канд. техн. наук **Ємельяненко С.О.**
канд. геол. наук **Карабин В.В.**
канд. техн. наук **Кирилів Я.Б.**
канд. істор. наук **Лаврецький Р.В.**
канд. фіз.-мат. наук **Меньшикова О.В.**
канд. техн. наук **Паснак І.В.**
канд. екон. наук **Повстин О.В.**
канд. техн. наук **Ренкас А.Г.**
канд. техн. наук **Рудик Ю.І.**
канд. психол. наук **Слободяник В.І.**

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
Друк на різнографі**

Хлевой О.В.
Трачук О.В.

Відповідальний за друк

Фльорко М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони:

(032) 233-24-79,
тел/факс 233-00-88

Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності: Зб. наук. праць XIV Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2019. – 469 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами XIV Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів «Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- Пожежна та техногенна безпека;
- Організаційно-правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- Організація проведення аварійно-рятувальних робіт та гасіння пожеж;
- Екологічні аспекти безпеки життєдіяльності;
- Інформаційні технології у безпеці життєдіяльності;
- Управління проектами та програмами у безпеці життєдіяльності;
- Промислова безпека та охорона праці;
- Природничо-наукові аспекти безпеки життєдіяльності;
- Соціальні, психолого-педагогічні аспекти та гуманітарні засади безпеки життєдіяльності;
- Цивільний захист.

© ЛДУ БЖД, 2019

Здано в набір 04.03.2019. Підписано до друку 21.03.2019. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 29,75.

Гарнітура Times New Roman.

Друк на різнографі. Наклад: 100 прим.

Друк: ЛДУ БЖД

вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

ldubzh.lviv@mns.gov.ua

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.

УДК 334.72

**НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ІНСТРУКТАЖІВ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ***Ткаченко Ю. Г.**Безсонний В.Л.***Харківський національний університет ім. С. Кузнеця**

Організація охорони праці на підприємстві – це систематичне проведення заходів, спрямованих на зниження травматизму, зниження і усунення можливих ризиків виникнення нещасних випадків. Однією з важливих складових організації охорони праці є інструктажі з охорони праці. Найчастіше основна проблема в галузі охорони праці – це небажання або невміння персоналу берегти своє здоров'я і навіть життя. Якби технічні заходи безпеки не впроваджувало підприємство, вони не будуть ефективні до тих пір, поки кожен працівник не усвідомлює: у більшості випадків саме від нього залежить його власне благополуччя [1, с.5].

Відповідно до статистичних даних Фонду соціального страхування України протягом 2017 року зареєстровано 4965 постраждалих на виробництві, з них 332 випадки виявилися смертельними. Про це повідомили в прес-службі Фонду. Працівниками Державтоінспекції зафіксовано зменшення кількості смертельно травмованих в порівнянні з 2016 роком на 8,8% (32 випадки). У той же час, загальна кількість нещасних випадків на виробництві зростає на 4,2% (199 випадків). До переліку найризикованіших професій за рівнем виробничого травматизму потрапили гірник очисного забою, водій автотранспорту і прохідник. У січні-червні 2018 року кількість нещасних випадків на виробництві знизилась на 4,2%, повідомила прес-служба Міністерства соціальної політики. Згідно з інформацією Фонду соціального страхування України, протягом 1 півріччя 2018 року зафіксовано 2385 нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, з яких 173 – смертельні. У порівнянні з тим же періодом минулого року кількість нещасних випадків зменшилася на 4,2%. За аналітичними даними найбільша кількість нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, сталася в Дніпропетровській області – 14%, в Донецькій області – 12,5% і в Києві – 8,9%, а кількість травмованих в цих областях складає 35,4% від загальної кількості по Україні. Найбільше в звітному періоді травмувалися робочі таких професій: водій автотранспортних засобів (129), гірник очисного забою (65) і прохідник (58). За гендерним принципом рівень травматизму розподіляється нерівномірно: 74% постраждалих на виробництві становлять чоловіки (3674 людини) і 26% – жінки (тисячі двісті дев'яносто одна людина). За віковим розподілом найбільш уразливими виявилися працівники у віці від 50 до 59 років (25,6% від загальної кількості).

Серед причин нещасних випадків на виробництві переважають організаційні (64,8% всіх зафіксованих). Зокрема, мова йде про невиконання вимог інструкцій з охорони праці, невиконання посадових обов'язків, порушення правил безпеки руху і технологічного процесу. Інструктаж з охорони праці всебічно розглядає питання безпеки на підприємстві в цілому і на кожному робочому місці окремо. Слід зауважити, що за характером і часом проведення інструктажі з охорони праці на підприємстві розрізняють: вступний інструктаж; первинний інструктаж на робочому місці; повторний інструктаж; позаплановий інструктаж; цільовий інструктаж [2,3,4]. Проведення всіх видів інструктажів має бути зафіксовано у відповідних журналах (журнал реєстрації вступного інструктажу, журнал реєстрації інструктажу на робочому місці) з обов'язковим підписом інструктували.

Отже, основною причиною нещасних випадків під час виконання робочих обов'язків є невиконання вимог інструкцій з охорони праці, невиконання посадових обов'язків, порушення правил безпеки руху і технологічного процесу [4]. Регулярне проведення інструктажів з охорони праці – невід'ємна складова робочого процесу, що дозволить знизити кількість нещасних випадків на підприємствах.

Література:

1. Дуброва Н.Й. Методичні рекомендації щодо організації і проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу: Журнал “Безпека життєдіяльності” №11-12, 2012.
2. Інструктивно-методичні матеріали “Безпечне проведення занять у кабінетах природничо-математичного напрямку загальноосвітніх навчальних закладів”. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.02.2012 №1/9-72.
3. “Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах підпорядкованих Міністерству освіти і науки України”. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 №304. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07.07.2006 за №806/12680.
4. “Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти”. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 №563. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.11.2011 за №969/6160.

Руй А.В. ВПЛИВ ТЕПЛОВИХ ФАКТОРІВ НА ЦІЛІСНІСТЬ ТЕПЛОВИДЛЯЮЧИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЯДЕРНОГО РЕАКТОРА	314
Смик Д.Д. АМБІВАЛЕНТНІ ГРАНІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПАТОФІЗІОЛОГІЧНОМУ АСПЕКТІ.....	316
Терехова Т.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМФОРТНОЇ РОБОТИ РЯТУВАЛЬНИКІВ В ПРОТИТЕПЛОВИХ ЗАСОБАХ З АКТИВНИМ ВІДБОРОМ ТЕПЛА ПРИ НИЗЬКІЙ ТЕМПЕРАТУРІ ДОВКІЛЛЯ.....	318
Тимофєєва І.М. АНАЛІЗ СТАНУ УМОВ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	320
Тимофєєва О.О. ВИЗНАЧЕННЯ ПОЖЕЖОНЕБЕЗПЕЧНИХ ЧИННИКІВ ЗАГЛИБНОГО ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНОГО ПЕРЕТВОРЮВАЧА ДЛЯ ПЕРЕРОБКИ ЛЕГКОПЛАВКИХ МАТЕРІАЛІВ.....	322
Тимошук О.І. НОВІ ЕКОЛОГІЧНО-ЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ СПАЛЮВАННЯ ОРГАНІЧНОГО ПАЛИВА В КОТЕЛЬНИХ АГРЕГАТАХ	324
Ткаченко Ю. Г. НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ІНСТРУКТАЖІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	326
Філіппова В.В. ОСНОВНІ ВИДИ УКРИТТЯ НАСЕЛЕННЯ	328
Пйотр Хмель МОДЕЛІ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ЧАСОМ І ЗАСОБАМИ У ПРОЕКТАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ	329
Черненко С.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИМ ХАРЧУВАННЯМ ЯК ОДНА З ВИМОГ ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	332
Черняк О.М., Денисенко А.М. МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ШКІДЛИВИХ ТА НЕБЕЗПЕЧНИХ ЧИННИКІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЗДОРОВ'Я РОБІТНИКІВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	334
Чорний В.С. ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ РИЗИКІВ ПРИ УСТАНОВЦІ ТА ОБСЛУГОВУВАННІ СОНЯЧНИХ ПАНЕЛЕЙ.....	336
Янєль Ю.В. ОЦІНКА СТАНУ ОХОРОНИ ПРАЦІ Й ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ДЛЯ ЇЇ ПОЛІПШЕННЯ	338

Секція 8

ПРИРОДНИЧО-НАУКОВІ АСПЕКТИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Абрамчук В.Я. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПОРУШЕННЯ ПРИДАТНОСТІ ҐРУНТІВ ДО ВИРОЩЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	342
Бородін І.В. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТЕПЛОВОЇ ОБРОБКИ ДЛЯ МІКРОБІОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	344
Воляк В.І. МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО ПОТОКУ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	346
Горжєєвська О.О. СВІТ ЕЛЕМЕНТАРНИХ ЧАСТИНОК	348
Колодій М. СОНЯЧНА АКТИВНІСТЬ І ЛЮДИНА.....	350